

POSTANOWIENIE

25 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 25 kwietnia 2024 r. w Warszawie wniosku M. J.

o zbadanie spełnienia przez SSN Ewę Stefańską wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie III CZ 169/23

ze skargi M. J.

o stwierdzenie przewlekłości w postępowaniu, które toczy się przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygn. akt I C 1658/23

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

29 czerwca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek (ewentualny) M. J. (nadany w dniu 26 czerwca 2023 roku w placówce pocztowej) o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez wymienionych kolejno we wniosku sędziów Sądu Najwyższego, w tym sędziego Sądu Najwyższego – Ewy Stefańskiej.

11 kwietnia 2024 r. dokonano losowania członków składu orzekającego w sprawie wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności (sprawa III CB 39/24).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym w ramach działalności Sądu Najwyższego lub jego organów niedopuszczalne jest kwestionowanie umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa. Nadto, na podstawie art. 29 § 3 ustawy o Sądzie Najwyższym niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Jednak na podstawie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

W przedmiotowej sprawie wniosek został złożony względem sędziego Sądu Najwyższego (odpowiednio do art. 29 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym), przez uprawnionego (tak jak w art. 29 ust. 7 ustawy o Sądzie Najwyższym), w sprawie III CZ 169/23 (odpowiednio do art. 29 § 6 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym), w ustawowym terminie (odpowiednio do art. 29 § 8 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym stanowi, że wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wymagania te powinny być spełnione pod rygorem odrzucenia wniosku bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 29 § 10 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Złożony wniosek nie spełnia opisanych wymagań. Z uzasadnienia wniosku wynika, iż zgłoszone żądanie jest motywowane okolicznościami towarzyszącymi powołaniu sędziów Sądu Najwyższego, w tym sędziego Ewy Stefańskiej. Nie

wskazano natomiast na okoliczności dotyczące postępowania sędziego Sądu Najwyższego Ewy Stefańskiej po powołaniu. Wnikliwa analiza uzasadnienia wniosku prowadzi do uznania, iż oprócz uogólnionych wywodów w przedmiocie powoływania sędziów w Polsce (które znajdują się w części dotyczącej wniosku o wyłączenie sędziów), nie wskazano w nim na okoliczności bezpośrednio związane z osobą sędziego Ewy Stefańskiej, które byłyby w jakikolwiek sposób powiązane z wymogiem formalnym wniosku przewidzianym w art. 29 § 9 w zw. z art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Ponadto uprawniony nie zawarł w uzasadnieniu wniosku wyводу dotyczącego naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności mogącego mieć wpływ na wynik sprawy. Powołał się jedynie na poglądy (poboczne z racji na przedmiot niniejszej sprawy) dotyczące orzekania w tych sprawach przez określonych sędziów (odnośnie problemu orzekania we własnej sprawie). Ponownie należy przypomnieć, iż art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszcza badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. W przedmiotowej sprawie uprawniony nie wykazał:

- okoliczności, które wskazywałyby na naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności (dodatkowo nie wskazano na żadną sprawę, w ramach której ów standard – z racji na status sędziego Ewy Stefańskiej – został naruszony),

- okoliczności, które wskazują na możliwość oddziaływania na wynik sprawy (dodatkowo nie wymieniono ani jednej sprawy, w której do tego doszło, a która była rozstrzygana przez sąd, do składu którego był wyznaczony sędzia Ewa Stefańska).

Tym samym należy uznać, że wbrew art. 29 § 9 pkt 2 ustawy o Sądzie Najwyższym uprawniony nie przytoczył żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Choć ustawodawca w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym używa sformułowania „może doprowadzić ...”, to nie oznacza to, że uprawniony w swoim wniosku może jedynie wskazywać na przypuszczenia, przewidywania lub abstrakcyjne rozważania dotyczące relacji między spełnieniem przez sędziego

Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności a naruszeniem standardu niezawisłości lub bezstronności, mającym wpływ na wynik sprawy. Uprawniony powinien przywołać dowody na ich poparcie. Ponadto uprawniony powinien wskazać dowody na ich poparcie, a takich w uzasadnieniu wniosku uprawniony nie wymienia.

Zatem wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych.

Ubocznie jedynie należy wskazać, iż możliwość odrzucenia wniosku w składzie jednoosobowym na posiedzeniu niejawnym, została już dostrzeżona i przeanalizowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (choćby w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22; uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2023 r. III CB 10/23 i wielu innych), a koncepcję tę Sąd podziela.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

[SOP]

[ms]